

KISAS'ın Önemi

Şenel Ergin

Kasıtlı ya da değil, her ne kadar gözlerden olabildiğince uzak tutulsa da.. KISAS konusu Dünya ve İNSAN yaşamında çok önemli bir konudur.

Önemini

hem özel âyetlerle beyan edilerek insan yaşamında FARZ kılınmış olması; hem de hiç önem arzetmeyen, sözde hakikat belirleyiciler – karar vericiler – değeri, sorgulanabilir kendi varlığından neşet eden otoriteler esas alınarak insan yaşamından bu farz kılınan Hakk Gerçeği'ni çıkarma – unutturma gayretleri belirler.

Peki.. bu gayretler.. beklenen başarıyı sağlayabiliyor mu..

Toplum yaşamına baktığımızda..

sağduyu vasfını vakfettiğimiz HALK denilen kesime baktığımızda..

Müslüman kişinin, Allah'ın farz kıldığı davranış biçimini kendi çapında sürekli uyguladığını görebiliriz.

Kıyas insanî ilişkiler dediğimiz, Toplumda İnsanlararası İletişimde sadık kalınan bir davranış biçimidir.

En masumundan başlayalım:

cevap alacağımız insana soru sorarız,

selâmımızı alan insanı selâmlarız,

kâsemizi boş göndermeyen komşumuza bir tas çorbayı ikrâm etmek bizi memnun eder, çocuğumuzun düğününde altın takana, çocuğunun düğününde, eşdeğeri olmasına da özen göstererek, altın takarız.

Hatta bu eşdeğerlilik işi o kadar önemlidir ki, son zamanlarda bu takı törenleri özel uzman fotoğrafçılar görevlendirilerek videoya kaydedilmektedir.

Aslında bu iş toplumsal yaşamda uygulanan kıyas hassasiyetinin de belgesi olmaktadır.

Şimdi biraz düşünersek, bu davranış biçimlerinin İslâm Ahlâkı'na çok da aykırı durmadığını görebiliriz..

Selâm vermemiz, bizim fitrattan gelen güzelliğin yüzümüze yansımadır ve

Allah'ın es Selâm adıyla.. selâm veren yüzümüzü, yeryüzüne indirdiği tecellilerine başlangıç vesilesi kılmıştır. Her güzel şey selâm ile ve selâmlaşarak başlar..

Selâm veren yüz.. karşısında da selâmın anlamını kavramış güzel bir yüz görmek ister.

Böylece güzel olanı içimizde pekiştirmiş olarak günümüze ya da işimize başlamak isteriz.

Önerilen İslâmi davranış herkese, ayırmaksızın selâm vermektir elbette.¹

¹ "Bir adam, Resûlullah (s.a.v.)'e:

– İslâm'ın hangi özelliği daha hayırlıdır, diye sordu? Resûl-i Ekrem (s.a.v.):

'Yemek yedirmen, tanıdığın ve tanımadığın herkese selâm vermendir' buyurdu."

(Buhârî, İmân 20; Müslim, İmân 63)

"Gelin Bir Sünneti İhya Edelim. Gelin, aramızda selâmı yayalım, sevgi dolu bir dünya kuralım."
Devamı gelen sayfada.

Ancak, infak yerine geçen bu selâm verme “işi” de sevgisiz ortamlarda her zaman kolay olmayabilir.

Ev kadınları

ya hünerlerini birbirlerine göstermek isterler ki, bu karşılıklı bir onaylama işlemidir, ya da kendi özenle pişirerek yediği yemekten alacağı hazzı, sevdiği bir komşusu ile paylaşmak istemektedir ve bu güzelliğin kendisine de yapılmasını arzu edebilir..

Takı konusuna geldiğimizde..

buna yaşanması nadir olan günlerde “imece usûlü birlikte güzellik yaratmak” diyemez miyiz?

Buna, elbirliği ile insan için ölümsüz olması istenen bir günü güzel kılmak denebilir mi..

Bunun da karşılıklı olması elbette en doğrusu olacaktır.

Ancak yine elbette.. bu karşılıklı duruşta da her kişi kendi imkânları çapında varolma hakkına ve serbestliğine sahip olmalıdır.

Karşılıklı duruş, nicelikte, para cinsinden değerde değil; nitelikte, mânâda/ anlamda ve niyette aranmalıdır.

Nihayet İslâm Kardeşliği bağlamında her kişi toplumsal insanî ilişkiler sorumluluğunu da kendi gücü nispetinde taşıyabilecektir.

Bunları anlayabiliriz..

Toplumsal yaşamdaki bu KISAS uygulamaları dilimize de yansımıştır: “Al gülüm ver gülüm” deriz.

İşte KISAS’ın yaşamdaki güzelliğini, dilden dökülen o “GÜLÜM” sözcüğünün mahiyeti belirler.

Toplumsal düzlemde ve burada dile getirilenleri tamamlayıcı mahiyette olay ya da olgu olarak **Katl Eylemini** ve tarafların buna ilişkin davranış praksisini KISAS konusu bağlamına alarak daha karmaşık ve kapsayıcı düşünce alanları da açabilir ve bunun “**kan davaları**”na uzanan izini de sürebiliriz..

Örneğin akrabalık bağlamında soy sırasını (silsileyi) kan değerine bağlayan İslâm’a dayanarak

aile birliği, kendine yönelen ve “haksız” hükmü verilen bir katl eylemine kısasla karşılık vermek isteyebilir..

Ya da Modern Dünyanın gelişmiş adalet sistemine güvenerek sorumluluğu devretmek isteyebilir..

Ve DEVLETİ’nin Adalet Kurumu’nu kendine VEKİL tayin eder.

Ya da Modern Dünya’da bundan gayri bir alternatif olamadığı için

<https://www.siyerinebi.com/tr/selami-yayalim> erişim:08.09.2022

DEVLETİ'nin Adalet Kurumu'nu kendine VEKİL edinmek zorunda olduğunu kabul eder.

Buna karşılık da.. Siyasi bir Üst - Kurum olan Devlet, kendi vatandaşları için her durumda VEKİL'dir.

İster Humanizm'in izinde İnsan'ı merkeze alarak hiyerarşik işlerliğini buna göre örgütlemiş üst - kurum olsun..

İster Âlemlerin Yaratıcısı Allah'ın Sözü'nü (Kelâmullah'ı) merkeze alarak hiyerarşik işlerliğini buna göre örgütlemiş üst - kurum olsun..

her durumda kendi vatandaşlarının VEKİLİ'dir;

ancak.. kendi vatandaşlarının VEKİLİ olarak işlevsel olabilir.

İstenen de, beklenen de budur..

Bu Kültür Havzası'nda yaşayan bizler için KISAS konusu bağlamında “katl eylemi”, elbette üzerinde özenle durulması gereken toplumsal bir olgudur.

Sıradan bir olay değildir.

Ama.. aynı zamanda.. “katl eylemi”, kısas alanına girdiğinde .. sıradan bir öldürme eylemi de değildir..

Sözü burada kesmenin

ve konuyu öncelikle bu konuların uzmanlarına bırakmanın çok daha doğru ve gerekli olduğunu düşünerek..

sözü olan her kişiyi yazmaya davet ediyorum.

Sayfalar, düşünebilen ve yazabilen kişileri beklemektedir..

Buyurun.. SÖZ Sizlerin..